

Årsmelding 2009

Internasjonalt samarbeid

Forord

Internasjonalt statistisk samarbeid har fått stadig større betydning for Statistisk sentralbyrå og andre norske aktører på området, og det er i økende grad forpliktende som følge av EØS-avtalen. Samarbeidet krever derfor betydelige ressurser både gjennom møtevirksomhet, tilpasning av det norske statistikksystemet til internasjonale standarder, krav og forpliktelser. Gjennom dette samarbeidet øker også kvaliteten på norsk statistikk. Samarbeid med internasjonale organer samordnes av Internasjonalt sekretariat i Avdeling for plan og økonomi.

Internasjonalt statistisk utviklingsarbeid rettet mot oppbygging av offisiell statistikk i utviklingsland, har også lange tradisjoner. SSBs arbeid med internasjonalt utviklingssamarbeid har etter hvert fått et anselig omfang, og er organisert i en egen seksjon.

Årsmeldingen utarbeides blant annet for å gi en samlet oversikt over det internasjonale arbeidet. Den ble utgitt første gang for 1997. I tillegg til oversiktene i denne årsmeldingen, er internasjonalt samarbeid omtalt i "Annual Report" for forskningsvirksomheten.

Meldingen for 2009 er ytterligere forkortet i forhold til tidligere år.

Publikasjonen er utarbeidet av Internasjonalt sekretariat med bistand fra aktuelle seksjoner.

Statistisk sentralbyrå
Oslo/Kongsvinger, juni 2010

Innhold

Forord	3
1. Sammendrag og innledning	5
2. EØS-samarbeidet	6
2.1. Ressursbruk og møtedeltakelse	6
2.2. Hovedsaker fra EØS-samarbeidet i 2009	7
2.3. Rettsaker	9
2.4. Dataleveranser	10
2.5. ESTP-kursene	12
3. Nordisk samarbeid	13
4. Annet internasjonalt samarbeid	14
4.1. Samarbeid i regi av FN	14
4.2. Samarbeid i regi av OECD	16
4.3. Samarbeid med andre internasjonale organisasjoner	16
4.4. Internasjonalt utviklingssamarbeid	16
4.5. Forskningsrelatert virksomhet	19
4.6. Formidling av internasjonal statistikk	21
4.7. Internasjonale besøk	22
Vedlegg	
A. Deltakelse i internasjonale møter og konferanser – 2009	23
B. Rettsaker innlemmet i EØS-avtalen ved beslutning i EØS-komiteen i 2009	25
C. Internasjonale og norske forkortelser brukt i teksten	28
Figurregister	29
Tabellregister	29

1. Sammendrag og innledning

Internasjonalt statistisk samarbeid, særlig innen det europeiske statistikkssystemet, var omfattende også i 2009. I alt deltok 440 representanter for SSB og andre norske institusjoner på 338 møter i regi av internasjonale organisasjoner som Eurostat, FN og OECD samt i nordiske fora.

Europeisk samarbeid, som finner sted innenfor rammen av EØS-avtalen, er betydelig. I 2008 deltok 191 ansatte i SSB og andre norske institusjoner på 145 møter i regi av

Bidraget som var avsatt til EØS-kontingenten var i 2009 på drøyt 11 mill. kroner. En god del av dette gikk til dekning av nasjonale eksperter mens noe ble tilbakeført til Norge i form av prosjektfinansiering. I 2009 mottok Norge tilsagn om bidrag (grants) fra EU Kommisjonen til utviklingsprosjekter innenfor statistikk til en verdi av om lag 550 000 euro.

I alt 32 nye EØS rettsaker vedrørende statistikk passerte EØS-komiteen dette året, og ble derved en forpliktende del av EØS-avtalen. Den viktigste var den nye europeiske statistikkloven (223/2009), som er en overordnet statistikklov som definerer det europeiske statistiske system og som inneholder retningslinjer for utvikling, produksjon og formidling av europeisk statistikk. I alt er det nå nærmere 300 rettsaker i vedlegg 21 som regulerer statistiksamarbeidet.

SSB har arbeidet aktivt med bruk av standardisert elektronisk overføring av data til Eurostat. Arbeidet med å effektivisere og forbedre samordningen av dataformidlingen til Eurostat og andre internasjonale organer fortsatte i 2009. Dette reflekteres blant annet i økningen i bruken av standardiserte applikasjoner for rapportering av data som økte med 35 prosent sammenlignet med 2008.

Norge deltok aktivt i det europeiske statistiske samarbeidet på direktørnivå også i 2009, blant annet ved at Øystein Olsen fikk oppdraget med å lede "Sponsorship on Quality" sammen med Eurostat.

Det nordiske samarbeidet innenfor statistikk har lange tradisjoner, og det var 14 generelle nordiske kontaktnett og 31 kontaktnett knyttet til spesifikke statistikkområder i 2009. Aktiviteten var noe lavere enn i foregående år. Nettverksstrukturen ble gjennomgått blant annet for å styrke samarbeidet innenfor sosialstatistikk.

I 2009 deltok 16 norske deltakere fra SSB og andre institusjoner på 8 møter i regi av FN, og møteaktiviteten var dermed noe lavere enn året før. I februar deltok SSB som vanlig på det årlige møtet i FNs statistikkommisjon (UNSC) i New York hvor blant annet International Comparison Program (ICP) og SNA 93 ble diskutert.

Det er etablert et nytt styre som skal lede arbeidet med ICP 2011, der er Øystein Olsen valgt til styreleder. Arbeidet fortsetter med full tyngde, og i 2011-runden er det flere land enn noen gang som er med.

En del av statistikkvirksomheten innenfor rammene av FN foregår i såkalte "city groups". Norge er medlem i seks slike grupper (London, Oslo, Voorburg, Washington, Wiesbaden og Ottawa), og er leder av Oslogruppen. I september var SSB vertskap for det årlige møtet i Voorburg gruppen, med deltakere fra 26 ulike land.

I 2009 deltok 21 SSB-ansatte og representanter for andre norske institusjoner på 12 statistikkrelaterte møter i regi av OECD, og aktiviteten var langt lavere enn tidligere år målt ved antall møter med norsk deltakelse.

SSB hadde i 2009 noen dataleveranser direkte til FN og OECD, men enda flere i form av felles rapportering til FN og Eurostat og/eller OECD. Slike fellesleveranser etterstrebes og blir stadig mer omfattende.

I 2009 ble det under rammeavtalen og i samarbeid med NORAD iverksatt et pilotprosjekt med sikte på å etablere et system for å formidle nasjonalt innsamlet statistikk om tusenårsmålene fra 5-7 av Norges utviklingssamarbeidsland.

I 2009 hadde SSB aktive samarbeidsavtaler med: Eritrea, Malawi, Mosambik, Sudan, Kirgisistan, Kasakhstan og Moldova. Det ble fokusert på statistisk kapasitetsbygging innenfor en rekke områder i disse landene.

SSBs deltakelse i Fredskorpset fortsatte i 2009 med samarbeid med to nye institusjoner, UBoS i Uganda og SSCCSE i Sør-Sudan.

Forskningssamarbeidet med utenlandske forskere og forskningsinstitusjoner gjennom programmer og andre former var betydelig, og i tillegg til SSBs forskningsavdeling var det særlig innenfor statistiske metoder at dette samarbeidet fant sted.

2. EØS-samarbeidet

Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) utgjør den mest omfattende delen av det internasjonale statistiske samarbeidet Norge er med i. EØS-avtalen av 1994 gjør dette samarbeidet bindende ved at statistikkrettsakter som er vedtatt av EU blir tatt inn i EØS-avtalens vedlegg 21 om statistikk og deretter implementert i norsk lov.

SSBs administrerende direktør deltar i en rekke fora – ESSC, DGINS og EFTA Heads. Avdelingsdirektørene deltar på direktørgruppemøter i Eurostat på sine respektive fagområder. For øvrig er SSBs ansatte representert i et bredt spekter av komitéer, arbeids- og ekspertgrupper.

2.1. Ressursbruk og møtedeltakelse

EØS-budsjettet

Innenfor den årlige rammen fra Finansdepartementet er det avsatt midler til EØS-samarbeid. Både EØS-kontingenten og reisevirksomheten i forbindelse med Eurostatmøter dekkes av disse midlene.

Bidraget som var avsatt for å delta i EØS-samarbeidet (EØS-kontingenten) var på drøyt 11 mill. kroner. En god del av dette gikk til dekning av nasjonale eksperter, mens noe ble ført tilbake til Norge i form av prosjektfinansiering, gjennom for eksempel Eurostat grants.

I tillegg finansieres en rekke utviklingsprosjekter gjennom EØS-budsjettet. I 2009 ble i underkant av 9,2 mill. kroner avsatt til dekning av prosjekter. Videre gikk 3,6 mill. kroner til gjennomføring av intervjuundersøkelser spesielt rettet mot EØS-samarbeidet.

Det var avsatt 1,5 mill. kroner til EØS-reiser i 2009.

Møter i Eurostat

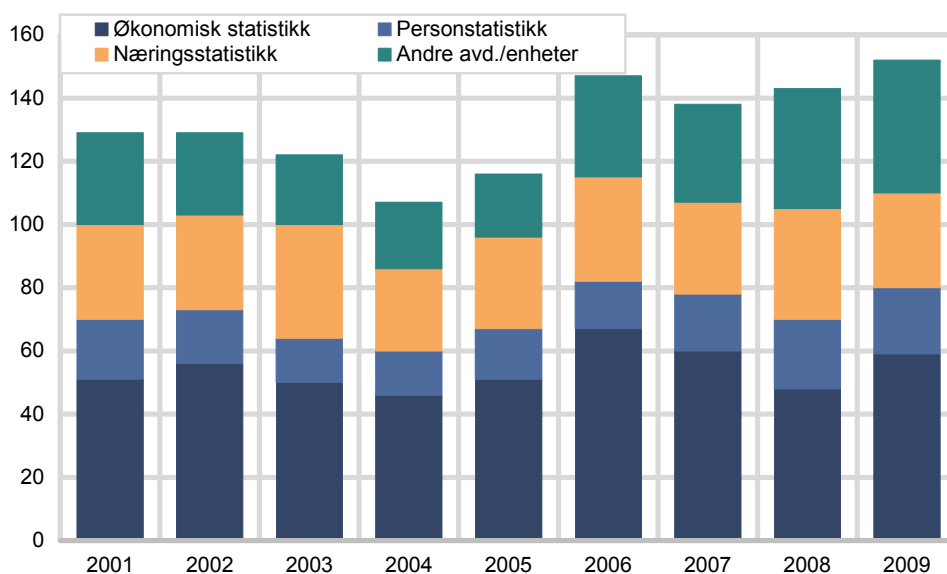
I 2009 deltok i alt 191 representanter for SSB og andre norske institusjoner på 145 møter i regi av Eurostat. Dette var noe mer enn i 2008 da Norge deltok på 138 møter.

Fordelingen av møter på avdelingene¹ var følgende:

¹ Møter med deltakere fra flere avdelinger er i denne listen inkludert under hver av disse avdelingene. Det totale antall møter blir dermed noe høyere når tallene i listen summeres i forhold til det reelle antallet møter (167 mot 145).

Tabell 1. Fordelingen av møter på avdelingene

	2007	2008	2009
Økonomisk statistikk	60	48	59
Personstatistikk	18	22	21
Næringsstatistikk	29	35	30
Formidling	3	6	3
IT og datafangst	6	6	15
Adm. direktør (inkl. stab)	20	17	18
Andre avdelinger	2	9	6
Andre institusjoner	9	12	15

Figur 1. SSBs deltakelse på møter i regi av Eurostat

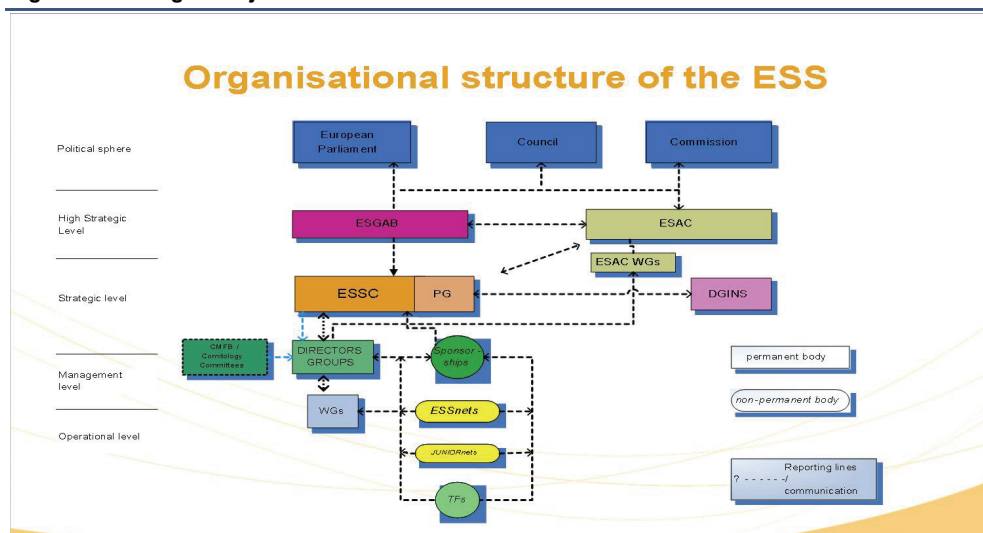
Figur 1 viser fordelingen av møter på avdelinger siden 2001, og indikerer at fordelingen har holdt seg nokså stabil.

2.2. Hovedsaker fra EØS-samarbeidet i 2009

Omorganisering av ESSC

Det har pågått ett arbeid for å reformere og modernisere det europeisk statistiske system (ESS) over flere år, og arbeidet har foregått og foregår gjennom de såkalte Krakow og Haag aksjonsplanene. Ett resultat av dette arbeidet og den nye europeiske statistikkloven er at den organisatoriske strukturen i ESS har blitt endret. Sjefsstatistikernes møte, programkomiteen (SPC) har blitt erstattet av ESS Committee og fått et utvidet mandat og omfatter nå også konfidensialitet. Siste møte i den gamle SPC-komiteen – det 69. i rekken – ble avholdt 12. februar 2009, og første møte i ESSC fant sted 14. mai i Luxembourg. Møtesyklusen fortsetter som tidligere med fire møter i året, der ett organiseres back-to-back med DGINS.

Figur 2. Organisasjonsstrukturen til ESS

Sponsorship on Quality

En ny konstruksjon som følge av restruktureringen av ESS er opprettelsen av såkalte sponsorships. En sponsorship er et utvalg på høyt nivå som opprettes av ESSC for arbeide intensivt med et strategisk viktig tema. Den ledes i fellesskap av ett medlemsland og Eurostat, og rapporterer jevnlig til ESSC og PG. Sponsorship on Quality var den første sponsorshipen som ble oppnevnt. Den ledes av Norge ved Øystein Olsen og Eurostat. I alt 11 land deltar og den skal arbeide fra 2009-2011, der hovedformålet er å utvikle kvalitetsarbeidet på overordnet nivå (CoP, kvalitetsstyringssystemer og lignende). Det første møtet fant sted i Oslo 24. september 2009.

Visjon for produksjon av statistikk

Europeisk offisiell statistikk er under press som følge av økte brukerbehov – mer og bedre statistikk – samtidig som manglende finansiering og økt fokus på oppgavebyrde. Eurostat presenterte en visjon gjennom ett kommunike som fokuserer på effektivisering og modernisering av produksjonen av statistikk i ESS. I hovedsak ble det skissert en forholdsvis omfattende plan/visjon for å endre den tradisjonelle produksjonsmodellen til en mer integrert, helhetlig modell. Imidlertid møtte dokumentet stor motstand i ESS siden dette ble fremlagt som en felles visjon for ESS som nettopp er ett partnerskap, men der landene ikke hadde deltatt i utformingen av visjonen.

Statistikkproduksjonen blir forsøkt effektivisert og modernisert gjennom flere prosjekter, blant annet i forbindelse med FOB 2011 og gjennom MEETS-programmet (Modernisation of European Enterprise and Trade Statistics).

DGINS - Maltadeklarasjonen

DGINS-konferansen i 2009 ble arrangert på Malta, der seminardelen dreide seg om migrasjon, migranter og statistikk og de utfordringer som mange europeiske land står overfor i så henseende. Presentasjonene og den påfølgende diskusjonen endte opp i en deklarasjon – Maltadeklarasjonen – om "Mainstreaming of Migration in Official Statistics". Statistikk over migrasjon og migranter er ett prioritert område i EU og i mange land (selv om utfordringene varierer sterkt), og derfor skal området følges på ESSC/PG nivå. Sosialstatistikerne skal arbeide videre med et konseptuelt rammeverk og ett arbeidsprogram for å bedre statistikk over migrasjon og migranter samt kommunikasjonen og dialogen med brukerne.

Working Group of the Heads of the EFTA NSIs

Det årlige møtet mellom EFTAs sjefsstatistikere og ESO fant sted 15. mai i Luxembourg. EØS arbeidsprogrammet for 2009 ble vedtatt, og inkluderte blant annet MEETS programmet. Olafur Hjalmarrsson fra Island overtok som Head of Heads etter Wilfried Oehry fra Liechtenstein som hadde innehatt vervet i to år.

*Nasjonale eksperter og
prosjektstøtte*

Statistikksam arbeidet innenfor EØS-avtalen gir muligheter for deltakelse i samfinansierte utviklingsprosjekter innen statistikk og utplassering av nasjonale eksperter i Eurostat.

En viktig del av samarbeidet er utveksling av kompetanse i ESS. Utsendte nasjonale eksperter fra EU og EFTA land er en vesentlig ressurs for Eurostat ettersom dette gir verdifull tilgang til ekspertise i praktisk statistikk. Dette bidrar også til å styrke Norges og SSBs posisjon i ESS.

Om lag 80 nasjonale eksperter arbeidet i Eurostat i 2009. Av disse var fem norske. Fire² av ekspertstillingene er såkalte EØS-eksperter som reguleres via EØS-avtalen og protokoll 30. De to ekspertstillingene tilknyttet teknisk bistand er regulert gjennom en avtale mellom EFTA og Eurostat.

Ved utgangen av 2009 var det utplassert fem norske eksperter i Eurostat fra SSB i følgende enheter:

- C6 Kjøpekraftspariteter – Lars Svennebye
- E3 Miljøstatistikk – Julie Hass
- F4 Utdanningsstatistikk – Sadiq-Kwesi Boateng
- D1 Statistisk samarbeid med europeiske og middelhavsland – Janne Therese Utkilen
- D1 Statistisk samarbeid med europeiske og middelhavsland – Vebjørn Aalandslid

*Prosjektstøtte – Eurostat
grants*

Grants er prosjektstøtte til utviklingsprosjekter innenfor statistikk som kofinansieres mellom Eurostat og SSB. I 2009 fikk SSB innvilget støtte til 15 prosjekter (mot henholdsvis 13 og 12 i 2008 og 2007). Samlet støtte til disse prosjektene var drøyt 550 000 euro 2009. Dermed var verdien av prosjektstøtten betraktelig høyere enn for 2008 (440 000 euro) men lavere enn i 2007 (570 000 euro).

2.3. Rettsakter*Ny europeisk statistikklov*

Den nye europeiske statistikkloven av 11. mars 2009 er en overordnet statistikklov som definerer det europeiske statistiske system og som inneholder retningslinjer for utvikling, produksjon og formidling av europeisk statistikk som SSB er forpliktet til å følge gjennom EØS-avtalen. Loven ble innlemmet i vedlegg 21 til EØS-avtalen i desember 2009.

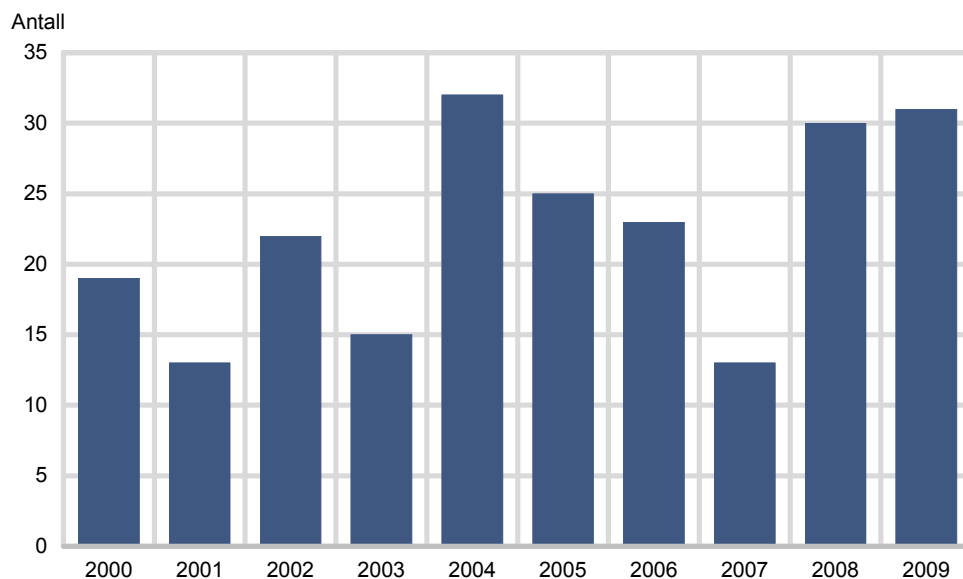
Statistikkloven erstatter en tidligere og langt mindre omfattende lov fra 1997 (322/97), og ESS er klarere definert og styrket sammenlignet med den forrige loven. Statistikkbyråenes og Eurostats roller i ESS er beskrevet. De nasjonale statistikkbyråenes har det koordinerende ansvar for utvikling, produksjon og rapportering/formidling av europeisk statistikk, slik som SSB allerede har jevnfør den norske statistikkloven.

*Rettsakter vedtatt av EØS-
komiteen*

I alt 32 nye EØS rettsakter relevant for statistikkarbeidet passerte EØS-komiteen i 2009.

² En vakans ved utgangen av 2009. Geir Martin Pilskog ble ansatt fra og med mars 2010.

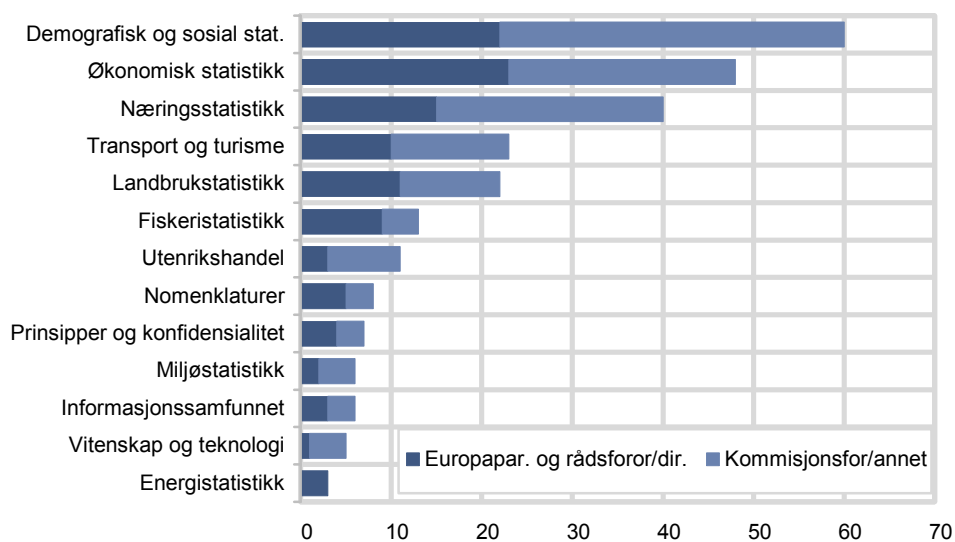
Figur 3. Nye rettsakter innen statistikk tatt inn i EØS-avtalens vedlegg XXI (2001-2009)

Vedlegg B gir en fullstendig oversikt over de 32 rettsaktene som ble innlemmet i EØS-avtalen i 2009.

19 av de nye statistikkrettsaktene var kommisjonsforordninger som gjaldt implementering av eksisterende europaparlaments- og rådsforordninger. En kommisjonsrekommendasjon og et kommisjonsvedtak ble også tatt inn. I tillegg ble 9 nye europaparlaments- og rådsforordninger, ett nytt rådsdirektiv og en europaparlaments- og rådsbeslutning innlemmet i EØS-avtalen.

Figur 4. Nye Rettsakter i vedlegg XXI til EØS-avtalen ved utgangen av 2009

Produkter basert på rettsakter

Per april 2010 var det 158 produkter i SSB som var basert på EU rettsakter.

Standardisert elektronisk overføring av data.

2.4. Dataleveranser

SSB har arbeidet aktivt med bruk av standardisert elektronisk overføring av data til Eurostat. Arbeidet med å effektivisere og forbedre samordningen av dataformidlingen til Eurostat og andre internasjonale organer fortsatte i 2009, og det var en markant økning i bruken av eDAMIS Web Application (eWA) blant fagseksjonene dette året.

Tallmaterialet i de to tabellene nedenfor er hentet fra Eurostat, og det er kun rapporterte data til Eurostats Single Entry Point (SEP) i Eurostat som er medregnet.

Tabell 2. Nye Rettsakter i vedlegg XXI til EØS-avtalen ved utgangen av 2009

Norske datasett totalt sendt fra SSB og andre norske institusjoner til SEP. Fordelt på år og medium	Medium	
	2008	2009
E-MAIL ¹	16	1
eWA	408	454
eWP	12	118
Totalt	436	573

¹Tallene for e-mail er usikre. Dette skyldes uvisshet om hva saksbehandlere som mottar e-mail i Eurostat rapporterer mottatt.

Tabell 2 viser en økning på 137 datasett eller 32 prosent fra 2008 til 2009. Dette er en total økning uavhengig av institusjon og eventuelle forpliktelser.

Bruken av eWA har økt med 46 datasett eller 11 prosent. eWA benyttes kun i SSB, mens eDAMIS Web Portal (eWP) benyttes av andre institusjoner og i meget liten grad i SSB.

Tallene i tabell 3 kan være noe usikre da Eurostat ikke har eksakt informasjon om hvilke datasett Norge er forpliktet til å rapportere, og heller ikke hvilke institusjoner som skal rapportere det enkelte datasett. Eurostat fokuserer nå på merking av alle datasett med det enkelte lands krav til rapporteringsplikt eller ikke. Dette vil bidra til bedre statistikk på sikt.

I *totalt antall datasett* i tabell 3 blir kvartalsdatasett regnet som fire og månedlig datasett som 12. Data som er reviderte eller av andre grunner er sent flere ganger er ikke medregnet i tabellene.

Tabell 3. Totalt antall datasett

Datasett i 2009 fordelt på SSB og andre institusjoner og forpliktelse til rapportering	Institusjon	Antall datasett totalt og forpliktet	Sendte totalt og forpliktet	Oppfylt krav prosent	Sendte ikke forpliktet	Sendte Totalt
SSB		489	318	65	144	462
Andre		95	65	68	0	65
Totalt		584	383	66	144	527

Ifølge Eurostats oversikter per 2009, var Norge forpliktet til å sende totalt 584 datasett. Tabell 3 viser at av disse var 489 eller 84 prosent SSBs ansvar og at SSB har oppfylt 65 prosent av kravene. Av de forventede datasettene totalt var det 201 eller 34 prosent som ikke ble sendt. Det er grunn til å anta at SSB (og andre) har rapportert flere datasett enn det tabellene viser, via alternative kanaler i Eurostat.

EFTA Statistical Office (ESO)

Hovedformålet for norsk deltakelse i statistiksamarbeidet under EØS-avtalen er at norsk statistikk skal formidles av Eurostat gjennom databaser og publikasjoner. Et av ansvarsområdene til EFTA Statistical Office (ESO) er å påse at data fra EFTA-landene blir inkludert. Dette gjøres ved at ESO utfører inklusjonsstudier og har tett oppfølging med enheter i Eurostat samt med EFTA-landene selv.

Eurostats årbok

Norske data var representert i 88 prosent av tabellene som ble formidlet i Eurostats statistiske årbok for 2009 – "Europe in figures". Dette er ett meget høyt tall sammenlignet med tidligere årganger hvor inklusjonsraten har ligget rundt 80 %. Årboka er omtalt som Eurostats flaggskip blant publikasjonene og er dermed en svært viktig formidlingskanal.

Statistics in Focus

Statistics in Focus er en Eurostatpublikasjon som ledsager formidlingen av ny statistikk. Publikasjonen får mye oppmerksomhet da denne ofte er kilde for diverse

presseomtaler. I 2009 var norske data inkludert i over 90 prosent av relevante³ Statistics in Focus, og inklusjonsraten var høyere enn noensinne tidligere også for denne publikasjonsserien.

Strukturindikatorene

Strukturindikatorene er ett sentralt indikatorsett som sammenstilles og kvalitets-sjekkes av Eurostat og de nyttes til å referanseteste eller sammenligne landenes økonomi og samfunnsforhold. Disse indikatorene er utviklet som en del av den såkalte Lisboastrategien. Indikatorene anvendes på fem samfunnsområder: sysselsetting, innovasjon, økonomiske reformer, sosial integrasjon og miljø.

I 2009 var Norge inkludert i underkant av 80 prosent av strukturindikatorene. Noe som er noe lavere sammenlignet med foregående år. Det var særlig innenfor temaet økonomiske reformer at norske data manglet. Datakildene for en rekke av disse indikatorene er ikke de nasjonale statistikkbyråene.

2.5. ESTP-kursene

Utdanning av statistikere

The European Statistical Training Programme (ESTP) arrangerer kurs for statistikere i samarbeid med de nasjonale statistikkbyråene i EU og EFTA. ESTPs formål er å:

- heve kvaliteten blant europeiske statistikere
- heve kvalifikasjonene blant europeiske statistikere for å fremme deres uavhengighet
- oppmuntre til både teoretisk og praktisk trening
- oppmuntre til utveksling av beste erfaringer og praksis

I 2009 ble det i alt arrangert 31 kurs mot 28 kurs året før.

I 2009 var det 8 deltakere fra SSB på fem ESTP kurs. Dette var noe færre enn året før da det var 12 deltakere på 10 kurs. Tre deltakere fra SSB fikk delta på et nytt tilbud i 2009, en statistikkuke i Eurostat. Denne hadde et variert program der deltakerne blant annet fikk lære om det europeiske statistikksystemet og hvordan Eurostat arbeidet.

Tabell 4. ESTP-kurs med norske deltagere

<i>ESTP kurs med norske deltagere</i>	2008	2009
ESTP kurs i regi av ulike land		
National Accounts (FI)	1	
National Accounts (FR)	1	
Data analysis & modelling (CH)	1	
Dissemination (DK)	1	
National Accounts in Practice (NL)	1	1
Non-response (SE)	2	
European Statistical System (CZ)	2	
European Statistical System (FR)		1
Kurs arrangert av Eurostat		
EU Trade Statistics		2
Seasonal adjustment - Introductory	1	
Government Finance Statistics	1	1
Seasonal adjustment - Advanced	1	
Statistical week (Nytt i 2009)		3

I 2009 arrangerte SSB tre ESTP kurs, to finansiert av EFTA og ett finansiert fra EUs program. Et nytt tilbud var kurset om avfallsstatistikk. Alle kursene samlet bra deltakelse og fikk positiv evaluering. I tillegg holdt SSB et kurs i Tyrkia for middelhavslandene om bruken av administrative data, også finansiert av EFTA.

³ Ikke-relevante publikasjoner omfatter områder som ikke er dekket av EØS-avtalen, som fokuserer eksklusivt på f.eks eurosone etc.

Tabell 5. Deltagere på kurs arrangert av SSB

ESTP kurs arrangert av SSB	2007	2008	2009
Use of Administrative Sources (EFTA)	24	22	23
Statistical Metadata (EU)	22	19	22
Business Registers (EFTA)	22	21	
Waste statistics (EFTA)			24

3. Nordisk samarbeid

Sjefsstatistikerne Ansvar for å koordinere nordisk statistisk samarbeid går på omgang mellom de nordiske landene, og Finland hadde dette ansvaret i 2009. Sjefstatistikerne har opprettet en fast utredningsgruppe (beredningsgruppe) som har det praktiske ansvaret.

Sjefstatistikermøtet i Helsingfors Statistiskentralen arrangerte det årlige sjefstatistikermøtet i Helsingfors 8. og 9. september 2009.

I tillegg til å utveksle generell informasjon av felles interesse, med særlig vekt på nytt siden sist, hadde dagsorden følgende tema:

- Rapport fra nordisk ad hoc-gruppe om standardisering
- Globalisering
- Kvalitetssystem og resultatindikatorer
- Samordning av sosialstatistikken

Rapport fra nordisk ad hoc-gruppe om standardisering: De nordiske sjefstatistikerne slo fast at arbeidet går i riktig retning og takket for rapporten.

Globalisering: Det ble konkludert med at aktuelle kontaktnettverk skal drøfte hva som skjer på dette området i hvert land, dvs motta informasjon om bedriftenes virksomhet fra de andre landene. Danmarks Statistikk har ansvaret for å fremme forslag om videre satsing på området.

Kvalitetssystem og resultatindikatorer. Det ble konkludert med at arbeidet skal videreføres.

Samordning av sosialstatistikken. Det ble konkludert med at det nordiske samarbeidet bør styrkes også på dette området. Avdelingslederne i de respektive statistikkontorene ble bedt om intensivere samarbeidet ytterligere og gjerne opptre samlet på europeiske møter. Den nordiske beredningsgruppen ble bedt om drøfte hvordan et slikt samarbeid kan fremmes generelt og gjennom endret kontaktnettstruktur.

Videre ble det informert om:

- aktiviteten i nordiske kontaktnett, som var litt lavere enn den hadde vært i årene før.
- foreløpig program for Nordisk statistikermøte 2010, som skal holdes i København 11- 13. august 2010.
- opplegget for nordisk sjefstatistikermøte 2010, som er lagt til perioden lørdag 14. til fredag 17. august.
- et initiativ fra SSB med invitasjon til seminar og ev. felles nordisk prosjekt om bakgrunnen for og utviklingen av infrastruktur for elektronisk innrapportering og lagring av individdata.
- konferanse om kvalitet i statistikken som Statistiska centralbyrån skulle holde i november 2009.

Kontaktnett og samarbeidsprosjekter

Det var i 2009 fremdeles 14. generelle kontaktnett og 31 knyttet til spesifikke statistikkområder. Sjefstatistikerne bestemte at nettverkene *Nordiskt forum for Geostatistik* og nordisk nettverk for *regionalstatistikk* skal slå sammen.

Nordisk statistisk årbok Nordisk statistisk årbok kom ut i oktober 2009, og samtidig ble databasen oppdatert. Årboka utgis av Nordisk Ministerråd, med tekst på engelsk og svensk.

4. Annet internasjonalt samarbeid

4.1. Samarbeid i regi av FN

FNs statistikkommisjon (UNSC) Det årlige møtet i FNs statistikkommisjon (UNSC) fant sted i New York i slutten av februar. Dagsordenen var som vanlig omfattende og sammensatt. Det var støtte til tiltak som kan bedre kontakten mellom offisiell statistikk og de internasjonalt ansvarlige for utslippsberegninger, men kommisjonen vil ha til fornyet drøfting i 2010 hvordan dette arbeidet skal organiseres. Arbeidet med miljøøkonomiske regnskap (SEEA) fikk støtte. Arbeidet med ICP fikk tilslutning

International Comparison Programme Arbeidet med International Comparison Programme (ICP) gikk videre også i 2009. Det er etablert et nytt styre som skal lede arbeidet med ICP 2011, Øystein Olsen er valgt som styreleder. Arbeidet fortsetter med full tyngde, og i 2011-runden er det flere land enn noen gang tidligere deltar. Styret hadde to møter i 2009.

FNs økonomiske kommisjon for Europa (UNECE) Statistikkeneheten i UNECE er sekretariat for Conference of European Statisticians (CES) som omfatter generaldirektørene i alle medlemslandene i UNECE. USA og Canada er også medlemmer. I tillegg deltar enkelte andre land som observatører.

CES-konferansen gikk av stabelen i Geneve i juni. Norge deltok med flere representanter. I etterkant av plenumssesjonen ble to seminarer arrangert:

- (1) Seminar on balancing principles of professional autonomy and accountability with the mandate to produce policy relevant data.
- (2) Seminar on strategic issues in business statistics.

City groups En del av statistikkvirksomheten innenfor rammene av FN foregår i såkalte "city groups", vanligvis oppkalt etter byene der det ble vedtatt å etablere dem. Disse gruppene lager selv sin arbeidsplan innenfor et overordnet mandat fastsatt av FNs statistikkommisjon. I 2009 deltok SSB i seks "city groups":

Oslo-gruppen for energistatistikk Oslogruppen bidrar til revisjon av FNs manualer for energistatistikk, og er et forum for metodediskusjon og utveksling av erfaringer om statistikkarbeid på området. SSB, ved Olav Ljones, leder arbeidet i gruppen, og seksjon for energistatistikk har sekretariatet. I 2009 har hovedfokuset i arbeidet vært rettet mot redigeringen av FNs nye anbefalinger for energistatistikk - IRES (International Recommendation for Energy Statistics). I tillegg har det vært arbeidet med å utforme en oppfølgingsmanual – ESCM (Energy Statistics Compilers Manual) som skal ta for seg ulike praktiske og tekniske problemstillinger som ikke dekkes av IRES. Sekretariatet organiserte det femte Oslogruppemøtet i Ottawa i februar og to virtuelle møter på nettstedet <http://og.ssb.no> som sekretariatet har ansvar for. Arbeidet innebærer også nær kontakt og drøfting av omfang og prinsipper for energistatistikk med andre internasjonale organisasjoner, blant annet Eurostat og det internasjonale energibyrået (IEA)

Londongruppen for miljø- og økonomiregnskap Gruppen arbeider med en oppgradering av SEEA-manualen til en internasjonal standard for integrerte miljø- og økonomiregnskap. Londongruppen har identifisert 21 tema som må avklares i forbindelse med oppgradering av SEEA-manualen. I 2009 ble 18 av 21 identifiserte tema avklart. De tre gjenværende temaene skal avklares gjennom elektronisk konsultasjon i 2010. 2012 er satt som mål for å levere forslag til oppgradering av SEEA-manualen til godkjenning i det offisielle FN-systemet.

<i>Washington-gruppen for statistikk om funksjonshemming</i>	Washingtongruppen er etablert for å utvikle internasjonale sett av sammenlignbare spørsmål om nedsatt funksjonsevne – et kjernesett og et utvidet sett. Ett av målene er å estimere en "disability-rate" som er internasjonalt sammenlignbar og å samle inn data som kan belyse problemstillinger knyttet til likhet i muligheter. Gruppen arbeider med å sette sammen et kjernesett av funksjonsvariable som kan sammenlignes på verdensbasis, og som kan danne grunnlag for å estimere en slags disability-rate for ulike land. Verdensbanken er en viktig aktør i denne gruppen.
<i>Voorburg-gruppen for tjenestestatistikk</i>	<i>Voorburggruppen for tjenestestatistikk</i> skal bidra til samordnet faglig utvikling av statistikk for omsetning og pris i tjenestenæringene. Gruppen arbeider med å etablere beste praksis for metoder og analyse, samt internasjonale klassifiseringer. Fokus er satt på viktige sektorer i økonomien bl.a. telekommunikasjon, varehandel, boligjenester mv. Resultater fra arbeidet er i stor grad tilrettelagt for bruk i nasjonalregnskap. SSB og Norge var vertskap for gruppens 2009-møte.
<i>Wiesbaden-gruppen for foretaksregistre</i>	Wiesbadengruppen møtes annethvert år, og det utarbeides årlige statusrapporter. I 2009 ble det blant annet fokusert på arbeidet med et europeisk konsernregister.
<i>Ottawa-gruppen</i>	Ottawagruppen er et forum for anvendt forskning innen prisindekser med hovedfokus på konsumprisindekser. I 2009 avholdt gruppen møte i Neuchatel, Sveits. Temaene var fokusert omkring prisstatistikk for boligmarkedet, kvalitet i konsumprisindekser og utvikling av kjerneinflasjonsindikatorer.
<i>Arbeids- og ekspertgrupper</i>	Representanter for SSB deltok også i arbeids- og ekspertgrupper, samt ad hoc møter, i regi av FN. Med hensyn til arbeids- og ekspertgrupper er det fra fagseksjonene rapportert om kun fem slike møter i 2009
<i>Den internasjonale arbeidslivsorganisasjonen (ILO)</i>	Samarbeid med FNs særorganisasjoner og tilknyttede organisasjoner Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk har som vanlig hatt samarbeid med Den internasjonale arbeidslivsorganisasjonen (ILO), blant annet gjennom deltakelse på et ekspertmøte i ILO hvor man drøftet supplerende mål til ILOs arbeidsledighetsbegrep. Møtet blir fulgt opp av en arbeidsgruppe hvor vi også vil delta. Siktemålet er å komme fram til anbefalinger som kan behandles på ILOs neste arbeidsstatistikkonferanse som trolig blir i 2012.
<i>FNs organisasjon for mat og landbruk (FAO)</i>	Seksjonen for primærnæringsstatistikk har ansvaret for samordning av årlige dataleveranser til FNs organisasjon for mat og landbruk (FAO) (som samtidig ivaretar behovene til Eurostat og UNECE) på landbruksområdet, men deltar bare unntaksvis på møter.
<i>Det internasjonale valutafondet (IMF)</i>	SSB har også samarbeid innenfor rammen av Det internasjonale valutafondet (IMF). Seksjon for nasjonalregnskap og seksjon for finansmarkedsstatistikk har vært involvert i revisjon av manualen for utenriksregnskap. Seksjon for finansmarkedsstatistikk er representert i en Review Group i IMF/BIS som arbeider med "International handbook on securities statistics". Første del av håndboka som gir et rammeverk for presentasjon av statistikk om gjeldsinstrumenter (obligasjoner og sertifikater), ble ferdigstilt i 2009. Videre vil håndboka utvides og ta for seg eierinformasjon om gjeldsinstrumenter og andre typer verdipapirer. I forhold til statistiksamarbeidet med IMF har SSB sluttet seg til den den forpliktende "Special Data Dissemination Standard" (SDDS) som stiller krav til dokumentasjon, hyppighet og aktualitet for en del statistikkområder av særlig viktighet for fondets virksomhet. Det gis kun mulighet til å avvike fra standarden når det gjelder hyppighet og aktualitet på to av 20 områder. Områder som dekkes er blant annet nasjonalregnskap, produksjonsindeks, arbeidsmarked, kvartalsvise lønnsindekser, konsumprisindeks, offentlige finanser, utenriksregnskap, utenrikshandel, pengemarkedet og internasjonale reserver.

Seksjon for nasjonalregnskap har siden starten og fram til medio 2009 vært norsk SDDS-koordinator, men denne oppgaven er nå overført til Seksjon for finansielle foretak. En større omlegging av SDDS ble gjort i 2006, mens bare noen få SSB-initierte omlegginger har vært aktuelle siden. Fra 2007 har IMF lagt ut en evalueringsrapport på Dissemination Standards Bulletin Board (DSBB), Annual Observance Report, om hvert enkelt lands oppfølging av IMF-kravene. For Norge er denne positiv.

4.2. Samarbeid i regi av OECD

OECDs statistiske komité

I juni ble det sjette årlige møtet i OECDs statistiske komité arrangert i Geneve. Det var en rekke store og aktuelle saker på dagsordenen, og særlig følgene av krisen for statistikk, Stiglitzkommisjonens rapport og statistikk for offentlig sektor forårsaket debatt.

Krisen i økonomien har implikasjoner for en hel rekke områder innenfor offisiell statistikk og OECD er i ferd med å utarbeide en aksjonsplan for hvordan det statistiske system kan respondere bedre på brukernes behov. Dette gjelder konkrete statistikker, kvalitetsforbedringer (særlig aktualitet) og formidling. Imidlertid har krisen ført til at mange statistikkbyråer har fått reduserte budsjetter samtidig som man står overfor økte brukerbehov.

I 2009 deltok 19 SSB-ansatte og representanter for andre norske institusjoner på 18 statistikkrelaterte møter i regi av OECD.

4.3. Samarbeid med andre internasjonale organisasjoner

International Energy Agency (IEA)

Det ble avholdt et møte i IEA. Møtet var felles organisert av IEA og EU Odyssee-Mure prosjektet. Formålet var å formidle og dele informasjon om beste metoder for utvikling av energiindikatorer, og bruken av disse fra både et energipolitisk, analytisk og statistisk synspunkt. Representanter fra alle disse gruppene deltok på møtet. Flere aspekter ved energiindikatorer ble diskutert

4.4. Internasjonalt utviklingssamarbeid

Hovedmålsettingen for SSBs internasjonale statistiske rådgivning er tosidig. For det første skal SSB gi faglig bistand innenfor SSBs fagområder til land i sør og til overgangsland, dvs. gi faglig bistand til å bygge opp institusjonell statistikk- og samfunnsplanleggingskapasitet med vekt på institusjonelt samarbeid med søsterorganisasjoner. For det andre skal SSB bidra til utformingen av norsk bistandspolitikk, spesielt overfor NORAD og UD, samt spre statistikkinformasjon fra norske utviklingssamarbeidsland i Norge.

Organiseringen av arbeidet går i stor grad gjennom langsiktige institusjonssamarbeidsavtaler. Etableringen av disse avtalene har vært en tidkrevende prosess, men har kastet av seg gjennom at SSB i dag har aktive samarbeidsavtaler med Eritrea, Malawi, Mosambik, Sudan, Kirgisistan, Kasakhstan og Moldova⁴.

Bidrag til norsk bistandspolitikk

Pilotdatabase – indikatorer for tusenårsmålene

Det er økende interesse for data om tusenårsmålene, samtidig som det rår forvirring om internasjonale versus nasjonale tall. Mot denne bakgrunnen og med fokus på resultatrapportering i bistanden startet SSB i samarbeid med Norad et pilotprosjekt med sikte på å etablere et system for å formidle nasjonalt innsamlet statistikk om tusenårsmålene fra 5-7 av Norges utviklingssamarbeidsland. Målgruppen er i første rekke norske brukere, samtidig som dataene stilles til rådighet for de enkelte samarbeidslandene.

⁴ Noen av disse avtalene er inngått direkte mellom SSB og statistikkbyrået i samarbeidslandet, mens andre avtaler er mellom UD og SSB. I Mosambik-prosjektet har SSB sammen med Danmarks Statistikk (DSt) og Statistiska Centralbyråen (SCB) gått sammen i et konsortium, Scanstat, som har en samarbeidsavtale med UD i Danmark.

Matvaresikkerhet Samarbeidet med WFP og FAO ble styrket i 2009. Med FAO ble samarbeidet konsentrert om produksjon av data for MDG-indikatoren som omhandler sult og tilhørende indikatorer. SSB arbeider for at det skaffes til veie data for disse i de landprosjektene der det er naturlig. Spesielt i Sudan er det utarbeidet planer for å samkjøre kapasitetsbygging på statistikk både i nord og i sør, basert på forbruksundersøkelsen som gikk i felten i 2009.

Sammen med World Food Programme (WFP) har vi koordinert spørreskjema utviklingen innen forbruksundersøkelser for å bedre legge til rette for statistikk om mat-sikkerhet. Dette har blitt gjort for den nye forbruksundersøkelsen i Malawi, og dette vil bli fulgt opp med koordinerte analyseplaner etter at dataene er samlet inn neste år. Det er gjennomført 2 prosjektreiser til Roma for å ha samtaler med partnere i WFP og FAO, samt med den norske ambassaden til FN-organisasjonene i Roma.

Statistics for Results Dette globale prosjektet har utviklet seg over de siste årene basert på erkjennelse av manglende samarbeid langs tre akser: Innenfor den nasjonale statistikkproduksjonen, mellom produsenter og brukere av statistikk, og mellom donorer og nasjonale myndigheter. "Statistics for Results" er både et globalt initiativ og et globalt fond administrert av Verdensbanken. Norge har forpliktet seg til å støtte arbeid på landnivå, og dette ble gjort ved at den norske ambassaden i Lilongwe påtok seg en rolle som ledende giverland og ba Statistisk sentralbyrå skaffe en spesialrådgiver. SSB gikk i 2009 inn i dette arbeidet ved å delta i Technical Working Group for den nye husholdssurveyen i Malawi hvor Verdensbanken er hoveddonor og hvor også den norske ambassaden bidrar. Ved å kombinere dette arbeidet med det øvrige arbeidet i vårt institusjonelle samarbeid med NSO kunne vi sørge for en kontinuitet med månedlige besøk i siste halvår 2009.

Vaksinedekning En artikkel i Lancet⁵ i 2008 konkluderte med at GAVIs resultatbaserte finansiering til vaksiner resulterte i overrapportering av data i forhold til antall vaksinerte barn og at GAVI har utbetalt høyere beløp enn berettiget til enkelte land. På oppdrag fra Norad nedsatte Statistisk sentralbyrå en prosjektgruppe som 1) ga en metodestatistisk vurdering av analysemetoden 2) gjennomførte feltarbeid i fire av våre samarbeidsland i Afrika og basert på dette foreslo tiltak for å forbedre kvaliteten på data: Gjøre årlige mindre undersøkelser for å følge hvordan vaksinedekningen utvikler seg, forenkle og standardisere administrative rapporteringssystemer, samt etablere systemer for tilbakemelding om kvalitetsproblemer og konstruktiv tilbakemelding til laveste nivå i rapporteringskjeden.

Tabell 6. Årsverk, internasjonale statistiske bistandsoppdrag 1999-2009

Årsverk, internasjonale statistiske bistandsoppdrag, 1999-2009

År	Akquisisjon, oppfølging, adm.	Interne Utviklingsprosjekter	Direkte oppdragsfinansierte årsverk		
			I alt	Langtids-konsulenter ¹	Korttids-konsulenter
1999	1,8	.	10,8	3,1	7,7
2000	2,0	.	7,9	3,0	4,9
2001	2,9	.	6,4	1,7	4,7
2002	2,7	.	8,3	3,7	4,6
2003	0,9	.	14,0	5,4	8,6
2004	3,6	.	14,1	6,7	7,4
2005	2,8	.	22,0	7,3	14,7
2006	1,6	.	19,0	7,4	11,6
2007	1,7	.	23,5	9,7	13,8
2008	3,0	1,5	20,5	7,7	12,8
2009	3,0	3,5	23,8	6,3	17,5

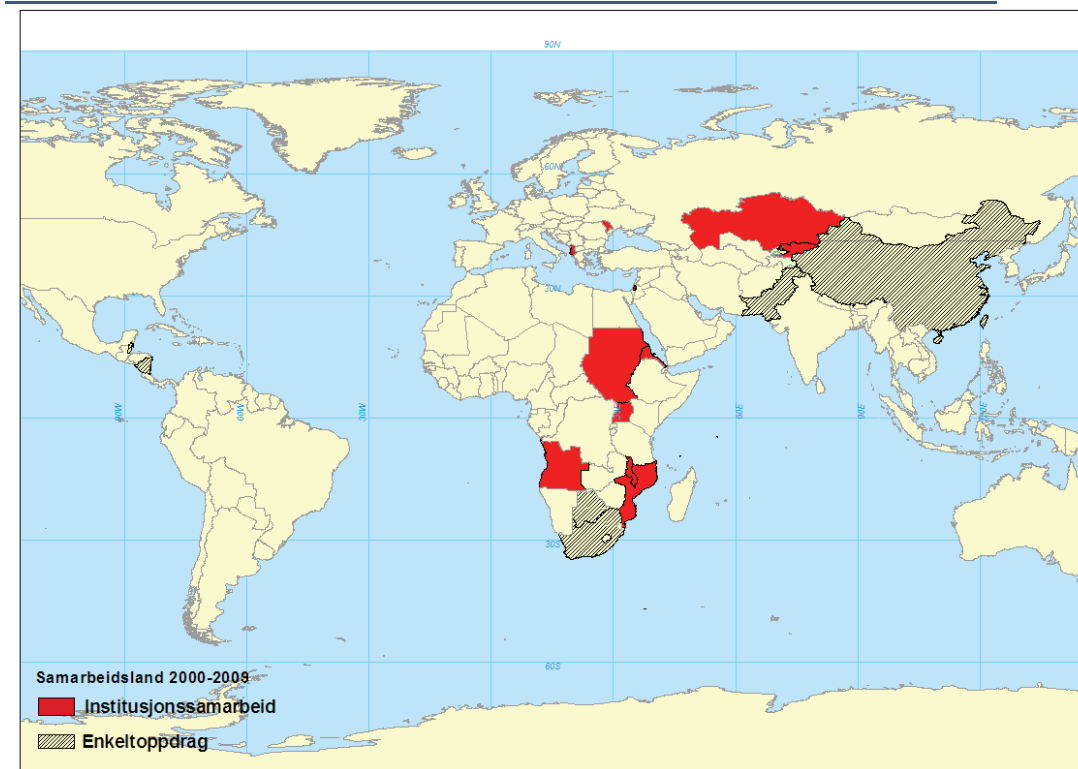
¹ Inkluderer lokalt ansatte (i 2009 to årsverk) og 1 person sekundært til OECD.

⁵ SS Lim, DB Stein, A Charrow and CJ Murray, Tracking progress towards universal childhood immunisation and the impact of global initiatives: a systematic analysis of three-dose diphtheria, tetanus, and pertussis immunisation coverage, *Lancet* **372** (2008), pp. 2031–2046

Fredskorpset I 2009 startet vi opp en ny runde med en Fredskorpsfinansiert utvekslingsavtale i samarbeid med to institusjoner, UBoS i Uganda og SSCCE i Sør-Sudan.

Samarbeidsland 2000-2009

Figur 5. Samarbeidsland 2000-2009

Institusjonelt samarbeid med søsterorganisasjoner

Albania Folkeregisteret i Albania ble lastet opp i det nye sentrale, elektroniske registeret høsten og vinteren 2008/2009. Samtidig ble folkeregisterkontorene i alle kommunene i Albania knyttet online til det sentrale registeret. Dette arbeidet la grunnlaget for utstedelse av nye biometriske ID-kort og reisepass, noe som er et krav for en albansk EU-søknad. Dette har ført til en drastisk reduksjon av manuell utstedelse av sertifikater (med ti dagers gyldighet) som tidligere ble benyttet som identifikasjon ved henvendelser til offentlige etater. ID-kort og reisepass var ved sommerens parlamentsvalg eneste gyldige legitimasjon.

Valgmanntallet har tradisjonelt blitt sterkt kritisert under valgene i Albania både av opposisjonen og internasjonale observatører. Valglistene ved valget sommeren 2009 ble for første gang basert på det nye moderne folkeregisteret. Det foregikk uten kritikk av selve valgmanntallet, verken fra opposisjonen eller observatører, noe som viser at tilliten til det nye registeret er stor. Det er videre en anerkjennelse av at investeringene Utenriksdepartementet har gjort og arbeidet Statistisk sentralbyrå har bidratt med gjennom flere års prosjektsamarbeid med albanske myndigheter har vært med på å skape et moderne nasjonalt folkeregister som sikrer personlige rettigheter og muliggjør fremtidig bruk av folkeregisteret til statistiske formål.

Eritrea Prosjektet har omfattet ferdigstilling av nybygg og utvikling av økonomisk statistikk. Etter ønske fra Eritrea er også noe sosialstatistikk inkludert, med vekt på opplegget for en husholdssurvey, Eritrea Demographic and Health Survey. Finansieringen av surveyen lå imidlertid ikke i det norske prosjektet og ble overtatt av UNICEF. Vi ble så bedt av NSO i Eritrea å samarbeide om planleggingen av en generell husholdssurvey med moduler for landbruk og uformell sektor.

Kasakhstan og Kirgisistan Samarbeidet startet i 2006. Samarbeidet med Kasakhstan omfattet i 2009 innledende arbeid innen nasjonalregnskapsområdet, total quality management, og prisstatistikk.

I Kirgisistan ble det i 2009 arbeidet med to parallelle prosjekter. Ett fokuserte på det institusjonelle samarbeidet med teknisk- og statistisk infrastruktur og elektronisk rapportering. Det andre prosjektet startet i 2009 og fokuserte på arbeidet med å utvikle et administrativt juridisk enhetsregister. Her samarbeidet SSB med NSC og flere andre kirgisiske institusjoner, samt med Brønnøysundregistrene.

- Malawi* Et samarbeidsprosjekt med det nasjonale statistikkbyrået (NSO) og planleggings- og utviklingsdepartementet (MDPC) i Malawi ble startet opp i 2004. Fase 2 av prosjektet varte fra 2007 til ut 2009. Prosjektet har hatt tre hovedspor, infrastrukturbygging innen statistisk og planlegging, sosialstatistikk og økonomisk statistikk. Det økonomiske sporet har omfattet økonomisk primærstatistikk, nasjonalregnskap og makroøkonomisk modellering. Sosialstatistikksporet har omfattet etablering av et system av husholdsundersøkelser, basert på en Verdensbankstøttet full forbruksundersøkelse, fulgt av årlige "lette" velferdssurveyer, som ved hjelp av en fattigdomsmodell har produsert årlige fattigdomsestimater.
- Moldova* Aktiviteten i 2009 bygde videre på samarbeid og erfaringer fra perioden 2004-2007. Gjennom første halvår ble avviklet 2 studiebesøk til SSB, ett på miljøstatistikk (mars) og ett på demografistatistikk. En misjon til det moldovske statistikkbyrået på industriproduksjonsindeks ble arrangert av 2 SSB - ansatte. Et seminar "Joint meeting on environmental indicators" planlagt i mai i Chisinau måtte avlyses på grunn av politisk uro. Etter sommeren tok aktiviteten tatt seg opp, og det er gjennomført konsulentoppdrag innen nasjonalregnskap, demografi – befolkningsregister, bedriftsregister og PC-Axis. Det ble videre arrangert grunnkurs i SAS programmering med en russisktalende instruktør fra SSB.
- Mosambik* 2009 var det første året for en tredje fase i det skandinaviske samarbeidsprosjektet. Prosjektet fortsatte i hovedsak som i fase to, men oppstarten tok tid, da det har vist seg vanskelig å få tilgang til midler gjennom den mosambikanske statsadministrasjonen og at INE står friere enn før i å bruke konsulenter fra andre enn de skandinaviske statistikkbyråene. Til forskjell fra tidligere prosjekter disponerer nå INE alle midlene i prosjektet, via det mosambikanske finansdepartementet. Tidligere lå midler til teknisk assistanse i Danmarks Statistik. Aktiviteten i prosjektet har vokst fra foregående år.
- Qatar* Samarbeidet med Qatar startet opp i 2009, etter at kontakt ble opprettet under konferansen om miljøstatistikk i Oslo våren 2008. Samarbeidet fullfinansieres av Qatar selv, på kommersiell basis. En rammeavtale ble undertegnet siste halvdel av 2009. Hittil har samarbeidet omfattet demografi og publisering, men det forventes at andre tema vil bli berørt i 2010. Det er imidlertid Qatar som selv prioriterer på hvilke områder de ønsker bistand.
- Sudan* Samarbeidet mellom SSB og statistikkbyrået i det sørlige Sudan startet opp i 2006 og omfattet i 2009 både generell planlegging og faglig veiledning. Den viktigste milepælen for statistikkarbeidet i Sudan i 2009 var lanseringen av resultater fra folketellingen i april 2008. Ellers har SSB fortsatt å støtte datainnsamling og bygget kapasitet særlig innen økonomisk statistikk. En nasjonal hushold/forbruksundersøkelse (NBHS) ble gjennomført i april og SSB har gitt teknisk bistand og bidratt til koordinering både i Juba og Khartoum. Fra og med september var en langtidrådgiver på plass i Juba.

4.5. Forskningsrelatert virksomhet

Forskningsavdelingen og seksjon for statistiske metoder og standarder (S720) har bred internasjonal kontakt i forskerkretser. Avdeling for datafangst er en aktiv deltaker i det internasjonale fagmiljøet innenfor datainnsamling.

- EUs 7. rammeprogram* En del av denne kontakten/aktiviteten finner sted innunder EUs 7. rammeprogram. S720 deltar i RISQ (Representativity Indicators for Survey Quality). Dessuten deltar S720 i EHES (European Health Examination Survey) og et ESSnet om kon-

fidensialitet. Seksjon for arbeidsmarkeds- og bedriftsadferdsforskning (S540) inngår i et europeisk forskningskonsortium ENEPRI der de er involvert i prosjektet INNODRIVE. Seksjon for demografi og levekårsforskning (S590) er medlem av de europeiske forskernettverkene REPRO og INFRA, gjennom deltakelse i to prosjekter støttet av rammeprogrammet. Avdeling 800 og seksjon 720 deltar i prosjektet Blue– Enterprise and Trade Statistics. I dette prosjektet, som hadde oppstartsdato 1. april, vil det også være aktuelt å trekke inn statistikkseksjoner.

Forskningssamarbeid *Gruppe for skatt, fordeling og konsumentatferd (S510)* har prosjektsamarbeid med forskere ved University of Melbourne og Royal Melbourne Institute of Technology, Australia, og ved University of Tampere, Finland. Dessuten har gruppen knyttet til seg internasjonale kapasiteter i bistillinger: Timothy Beatty, University of York, England, og Peter Lambert, University of Oregon, USA. Videre deltar gruppen i forskernetteverket NETSPAR med forskere innenfor økonomiske virkninger av aldring og pensjonsreformer, og har nær kontakt med viktige modellmiljøer i andre europeiske land, som Central Plaanbureau i Nederland, det finske ETLA og DREAM- og ADAM-miljøene i Danmark.

Gruppe for klima- og energiøkonomi (520) har gjennom prosjekter finansiert av Norges forskningsråd inngått samarbeid med Gøteborgs Universitet og Universitetet i København, European University College Brussels and Centrum voor Economische Studiën of the Katholieke Universiteit Leuven. De deltar i det internasjonale forskernetteverket organisert av CESifo.

Gruppe for makroøkonomi (S530) deltar regelmessig i de halvårlige AIECE-møtene. AIECE er en sammenslutning av europeiske prognoseinstitutter. Videre har gruppe 530 en tilknytning til LINK-prosjektet i regi av FN, ved at den leverer prognoser og bidrar med tekstlig omtale av utviklingen og utsiktene for norsk økonomi. Gruppen deltar også sammen med administrerende direktør og forskningsdirektøren jevnlig på møter med delegasjoner fra OECD og IMF.

Gruppe for arbeidsmarked og bedriftsatferd (S540) har gjennom det NFR-finansierte prosjektet Socio-economic determinants of cancer: Twin, adoptee and family based evidence from the Cancer Registry of Norway, samarbeid med forskere ved Universitetet i Amsterdam og CREST-INSEE, Paris. Gjennom prosjektet Oppvekstvilkår og utfall i voksen alder, har seksjonen samarbeid med forskere ved Case Western Reserve University, Northwestern University, University of Chicago og Stanford University. Gjennom entreprenørskapsprosjektet MER, finansiert av NFR, har seksjonen samarbeid med Universitetet i Amsterdam, samt deltar i møter arrangert av OECD.

Gruppe for offentlige finanser (S550) har skrivende samarbeid med en rekke forskere i utlandet, i hovedsak gjennom NFR-finansierte forskningsprosjekter. Dette gjelder Oxford University, Universitetet i Torino, University of Leuven, Universitetet i Gøteborg, Concordia University, University of Bari, University of Verona, Bocconi University, University of Chicago, New York University og University of California, Davis. Ansatte på gruppen er også medlem av Editorial Board i tidsskriftet "Journal of Economic Inequality", og er engasjert som Research fellow ved Institute for the Study of Labour (IZA), Bonn. I tillegg er ansatte på S550 en del av internasjonalt nettverk knyttet til analyser av data fra EU-SILC (Study of Income and Living Conditions). Et felles bokprosjekt er under arbeid.

Gruppe for økonomisk vekst og miljø (S570) har forskningssamarbeid med Universitetene i Oldenburg (Tyskland), Tilburg (Nederland), Gøteborg og Maryland (USA), samt Resources for the future (USA), Verdensbanken og Institute for the Protection and Security of the Citizens (Italia). En Ph.D-student har finansiering fra Nordisk energiforskning, og deltar i det nordiske nettverket av professorer/forskere og studenter.

Videre har S590, gruppe for demografi og levekårsforskning, forskningssamarbeid med Netherlands Institute for the Study of Crime and Law Enforcement, Institute for Social and Economic Research (ISER) ved University of Essex, Linnaeus Centre on Social Policy and Family Dynamics in Europe, Max Planck Institute for Demographic Research, Rockwoolfondenens Forskningsenhet, København og Stockholms universitet. Det samarbeides også med institusjoner som UNECE, Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute (NIDI) og det franske Institut national d'études démographiques (INED).

Generations and Gender Programme Norges deltakelse i det internasjonale forskningsprogrammet går som planlagt. Datainnsamlingen til den norske intervjuundersøkelsen under GGP: Livsløp, generasjon og kjønn (LOGG) er gjennomført etter planen. Første versjon av databasen er gjort internasjonalt tilgjengelig, den første av to metodeanalyser er skrevet og en presentasjon og noen analyser på dataene er under publisering.

METIS METIS (Joint UNECE/Eurostat/OECD work session on statistical metadata) er det vesentligste internasjonale møtepunktet for statistikere som arbeider med metadata. I 2009 var det et "mellommøte" (workshop) i Lisboa.

Internasjonale konferanser Gjennom året hadde medarbeidere i disse seksjonene en lang rekke foredrag ved internasjonale konferanser. Spesielt bør nevnes at forfattere fra SSB, CBS i Nederland, ONS i UK og Bureau of Census i US samarbeider om å skrive en praktisk lærebok om datainnsamlinger fra bedrifter. Boka vil bli publisert på Wiley forlag i 2012.

4.6. Formidling av internasjonal statistikk

Forespørsler om statistikkopplysninger for andre land behandles av Bibliotek og informasjonssenteret i SSB. Mange brukere ønsker sammenlignbare internasjonale tall. Disse finnes i økende omfang gratis tilgjengelig i publikasjoner og databaser på nettsidene til internasjonale organisasjoner som f.eks. Verdensbanken, OECD, FN, WHO og Eurostat. Andre institusjoner, som bransjeorganisasjoner og lignende, publiserer også statistikk av interesse. I tillegg finnes det mye statistikk på hjemmesidene til de nasjonale statistikkbyråene. Bibliotek og informasjonssenteret veileder publikum i å finne fram til de aktuelle dataene og gjør også oppmerksom på informasjon om statistikken (metadata). Der det ikke finnes tall tilgjengelig på nettet, henter biblioteket, hvis mulig, tall fra egen samling av statistikkpublikasjoner eller databaser, eller viser til aktuelle aktører som kan ha opplysninger av interesse for forespørselen.

Depot-bibliotek for OECD-publikasjoner Bibliotek og informasjonssenteret er norsk depot-bibliotek for OECD-publikasjoner. Dette innebærer at biblioteket mottar alle trykte OECD- og IEA-publikasjoner. I tillegg har biblioteket fulle rettigheter til databasen *SourceOECD*, som inneholder alle publikasjoner utgitt av OECD og IEA i elektronisk form, pluss en mengde statistiske databaser. Enhver som besøker biblioteket kan bruke databasene. Samtlige publikasjoner er til utlån.

Nasjonal veiledningstjeneste for europeisk statistikk SSBs bibliotek og informasjonssenter fungerer som nasjonal veiledningstjeneste for europeisk statistikk. Tjenesten er delvis finansiert av Eurostat, og har til oppgave å rettlede brukere i å finne og laste ned relevant statistikk og publikasjoner fra Eurostats og EU-kommisjonens nettsider. I 2009 ble drøyt 180 forespørsler besvart med Eurostat-statistikk, og rundt 130 forespørsler ble besvart ved hjelp av andre internasjonale eller utenlandske statistikkilder.

I 2009 har Bibliotek og informasjonssenteret holdt fire halvdagskurs i å finne fram og bruke internasjonal statistikk. De fleste kursdeltakerne har vært ansatte i ulike offentlige etater og bibliotek. Kursene har særlig lagt vekt på å presentere Eurostat-statistikk. I tillegg en i samarbeid med seksjon for utenrikshandelsstatistikk arrangert 2 kurs i norsk og EUs utenrikshandelsstatistikk.

Bibliotek og informasjonssenteret har utarbeidet og vedlikeholder SSBs lenkesamling til utenlandske statistikknettsteder, "Andre statistikkilder" og lenker til eksterne statistikkleverandører fra temaside.

4.7. Internasjonale besøk

SSB mottok i 2009 besøk fra en rekke utenlandske delegasjoner og mange seksjoner bidro med presentasjoner og innspill under disse besøkene.

Seksjon for internasjonalt utviklingssamarbeid organiserte i alt 13 studiebesøk fra samarbeidsland. Besøkene var fra Malawi (3), Albania (3), Kasakhstan (2), Moldova (2), Kirgisistan (1) og Qatar (1). Ett besøk var med en felles delegasjon fra Malawi og Sør-Sudan. Temaene spente fra overordnede og tverrgående emner som strategi, planlegging, kvalitetsarbeid, personalutvikling og likestilling, til fagspesifikke temaer: registerbasert statistikk, priser, demografi, utdanning- og miljøstatistikk, og spesielle områder som fattigdomsmodell og kurs i PETS (Public Expenditure Tracking Surveys).

Seksjon for nasjonalregnskap mottok også flere internasjonale delegasjoner i 2009. Disse kom fra Irland, Kina, Chile og Nederland og var dels interesserte i IT-systemet for nasjonalregnskap, dels metoder for tilbakeregninger av lange tidsserier og utenriksregnskap. Videre hadde seksjonen besøk av Eurostat som gjennomgikk "inventoryen" for føring av nasjonalregnskap. Dette er ledd i oppfølgingen av føring av bruttonasjonalinntekt (BNI), og inventory-gjennomgangen gjennomføres hvert 4-5 år. Oppfølgingen av inventoryen er todelt, og en ny delegasjon vil besøke seksjonen for å gjennomføre en "direct verification" på et utvalgt område våren 2010.

Vedlegg A

Deltakelse i internasjonale møter og konferanser – 2009

Møtetype	Antall møter ¹				Antall deltakere			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
I alt	386	357	334	338	546	492	437	440
Eurostat	138	129	138	145	173	165	178	191
ECE	13	14	13	8	23	16	22	16
OECD	25	23	20	12	42	41	28	21
Andre	210	191	163	173	308	270	209	212
Norden	49	39	26	21	81	54	37	28
Europa	75	78	83	61	120	103	107	74
Ellers	86	74	54	91	107	113	65	110

¹Sekvenser av møter er regnet som ett møte.

Deltakelse i internasjonale møter og konferanser 2009 - Avdelingsvis fordelt

Avdeling/seksjon/møtetype	Antall møter ¹				Antall deltakere ²			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Økonomisk statistikk ³	120	118	77	70	146	146	97	87
Eurostat	67	60	48	59	72	68	58	71
ECE	4	5	2	1	5	5	3	1
OECD	14	17	13	4	16	23	14	5
Andre	35	36	14	6	53	50	22	10
Personstatistikk	72	66	32	30	110	86	36	38
Eurostat	15	18	22	21	16	21	26	26
ECE	2	5	4	1	2	5	4	1
OECD	6	4	3	3	10	5	3	3
Andre	49	39	3	5	82	55	3	8
Næringsstatistikk	37	39	43	35	40	43	45	37
Eurostat	33	29	35	30	34	32	35	31
ECE	1	2	-	2	2	2	-	2
OECD	1	2	4	1	1	2	5	1
Andre	2	6	4	2	3	7	5	4
Forskningsavdelingen	32	29	59	52	50	36	68	69
Eurostat	-	-	-	1	-	-	-	1
ECE	1	-	-	1	1	-	-	1
Andre	31	29	59	50	49	36	68	67
Administrasjonsavdelingen	-	1	4	1	-	1	7	2
Eurostat	-	1	2	1	-	1	3	2
ECE	-	-	1	-	-	-	2	-
Andre	-	-	1	-	-	-	2	-
Formidlingsavdelingen	4	3	7	6	4	4	10	6
Eurostat	2	3	6	3	2	4	8	3
ECE	1	-	1	1	1	-	2	1
OECD	-	-	-	1	-	-	-	1
Andre	1	-	-	1	1	-	-	1
Avdeling for IT og datafangst ⁴	15	11	12	20	20	13	16	24
Eurostat	8	6	6	15	11	6	8	16
ECE	4	1	4	1	6	1	6	2
OECD	1	-	-	2	1	-	-	2
Andre	2	4	2	2	2	6	2	4
Administrerende direktør ⁵	25	24	24	28	25	25	26	34
Eurostat	16	20	17	18	16	21	19	20
ECE	2	2	2	3	2	2	2	4
OECD	5	2	2	3	5	2	2	3
Andre	2	-	3	4	2	-	3	7
Statiske metoder og standarder	6	4	18	9	6	5	22	10
Eurostat	4	1	6	4	4	1	6	4
ECE	2	1	2	3	2	1	3	4
Andre	-	2	10	2	-	3	13	2
Internasj. utviklingssamarbeid ⁶	87	70	68	101	112	105	92	109
Eurostat	2	-	1	-	2	-	1	-
Andre	85	70	67	101	110	105	91	109
Andre institusjoner	22	19	14	19	33	28	18	23
Eurostat	11	9	12	15	16	11	14	17
ECE	2	-	-	-	2	-	-	-
OECD	6	5	2	4	9	9	4	6
Andre	3	5	-	-	6	8	-	-

¹ De avdelingsvise oversikter er møter med deltakere fra flere avdelinger plassert på alle disse avdelingene. Sekvenser av møter er regnet som ett møte.

² Noen møter hadde flere deltakere fra samme avdeling.

³ Omfatter avdeling for økonomi, energi og miljø samt avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk.

⁴ Administrerende direktør og tilsatte ved hans stab.

⁵ De fleste fra andre avdelinger.

Vedlegg B

Rettsakter innlemmet i EØS-avtalen ved beslutning i EØS-komiteen i 2009

17.3.2009

- Kommisjonsforordning (EF) nr. 1062/2008 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 453/2008 om kvartalsstatistikk over ledige stillinger i Fellesskapet når det gjelder framgangsmåter for sesongjustering og kvalitetsrapporter
- Europaparlaments- og rådsforordning (EF, EURATOM) nr. 1101/2008 om oversendelse av fortrolige statistiske opplysninger til De europeiske fellesskaps statistikkontor
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 1055/2008 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 184/2005 med hensyn til kvalitetskriterier og kvalitetsrapporter vedrørende betalingsbalansestatistikk

24.4.2009

- Kommisjonsforordning (EF) nr. 1178/2008 om endring av rådsforordning (EF) nr. 1165/98 om konjunkturstatistikk og kommisjonsforordning (EF) nr. 1503/2006 og (EF) nr. 657/2007 med hensyn til endringer som følge av revisjonen av de statistiske grupperingene NACE og CPA
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 762/2008 om medlemsstatenes innberetning av statistiske opplysninger om akvakultur, og om oppheving av rådsforordning (EF) nr. 788/96
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 763/2008 om folke- og boligtellinger
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 960/2008 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 808/2004 om fellesskapsstatistikk over informasjonssamfunnet

25.5.2009

- Kommisjonsvedtak 2008/861/EF om nærmere regler for gjennomføring av rådsdirektiv 95/64/EF om statistiske oppgaver over transport av gods og passasjerer til sjøs

3.7.2009

- Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1099/2008 av 22. oktober 2008 om energistatistikk
- Europaparlaments- og rådsbeslutning (EF) nr. 1297/2008 av 16. desember 2008 om program for modernisering av den europeiske nærings- og handelsstatistikken (MEETS-programmet)
- Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1338/2008 om fellesskapsstatistikker over folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 19/2009 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 453/2008 om kvartalsstatistikk over ledige stillinger i Fellesskapet med hensyn til definisjonen av en ledig stilling, referansedatoene for datainnsamling, spesifikasjoner for dataoverføring og forundersøkelser
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 20/2009 om vedtakelse av spesifikasjoner for tilleggsundersøkelsen for 2010 om balansen mellom arbeid og familieliv fastsatt i rådsforordning (EF) nr. 577/98
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 36/2009 om etablering av 2008-utgaven av "Prodcom-listen" over industrielle varer som fastsatt ved rådsforordning (EØF) nr. 3924/91

25. 9.2009

- Kommisjonsforordning (EF) nr. 192/2009 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 177/2008 om fastsettelse av et felles rammeverk for foretaksregistre for statistisk bruk når det gjelder utveksling av fortrolige opplysninger mellom Kommisjonen (Eurostat) og medlemsstater

- Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2009 om fremleggelse av statistiske opplysninger om nominelle fangster tatt av medlemsstater som driver fiske i visse områder utenfor det nordlige Atlanterhavet
- Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 217/2009 om fremleggelse av statistiske opplysninger om fangster og fiskerivirksomhet fra medlemsstater som driver fiske i det nordvestlige Atlanterhavet
- Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 218/2009 av 11. mars 2009 om framleggelse av statistiske opplysninger om nominelle fangster tatt av medlemsstater som driver fiske i det nordøstlige Atlanterhavet
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 192/2009 av 11. mars 2009 om gjennomføring av Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 177/2008 om fastleggelse av et felles rammeverk for bedriftsregistre til statistiske formål i forhold til utveksling av konfidensielle opplysninger mellom Kommisjonen og medlemslandene

22.10.2009

- Kommisjonsforordning (EF) nr. 329/2009 av 22. april 2009 om endring av rådsforordning (EF) nr. 1165/98 om korttidsstatistikk når det gjelder oppdatering av variabellisten, frekvensen for innsamling av statistikk, detaljeringsnivå og aggregering som skal brukes
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 330/2009 av 22. april 2009 om gjennomføringsbestemmelser til Rådsforordning (EF) nr. 2494/95 når det gjelder minimumsnormer for behandling av sesongvarer i de harmoniserte konsumprisindekser (HICP)
- Europaparlaments- og rådsforordning nr. 1166/2008 av 19. november 2008 om undersøkelser av strukturen til driftsenheter i landbruket og en undersøkelse av produksjonsmetoder innenfor, og om oppheving av rådsforordning (EØF) 571/88
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 540/2009 av 22. juni 2009 som endrer forordning (EF) nr. 1450/2004 om produksjon og utvikling av fellesskapsstatistikker om innovasjon

04.12.2009

- Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 223/2009 av 11. mars 2009 om europeisk statistikk og om opphevelse av europaparlaments- og rådsforordning (EF, Euratom) nr. 1101/2008 om oversendelse av fortrolige statistiske opplysninger til De europeiske fellesskaps statistikkontor, rådsforordning (EF) nr. 322/97 om fellesskapsstatistikker og rådsbeslutning nr. 89/382/EØF om nedsettelse av et utvalg for EUs statistikkprogram
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 250/2009 av 11. mars 2009 om gjennomføring av Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 når det gjelder variabeldefinisjonene, det tekniske formatet for dataoverføringen, kravene til dobbelrapportering for Nace rev. 1.1 og Nace rev. 2 samt overgangsordninger som kan innvilges i forhold til strukturstatistikken
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 251/2009 av 11. mars 2009 om gjennomføring og endring av Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 når det gjelder de dataserier, som skal utarbeides til statistikken over foretaksstrukturer, og de nødvendige tilpasninger etter revisjonen av den statistiske aktivitetstilknyttede produkt klassifikasjon (CPA)
- Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/42/EF av 6. mai 2009 om statistiske oppgaver over transport av gods og passasjerer til sjøs
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 646/2009 den 23. juli 2009 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning nr. 1177/2003 av 16. juni 2003 om fellesskapsstatistikker over inntekter og levekår (EU-SILC) når det gjelder til listen for 2010 over sekundære målvariabler om fordeling av husstandens ressurser
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 707/2009 av 5. august 2009 om endring av Europa-parlaments- og rådsforordning (EF) nr. 184/2005 om fellesskapsstatistikk over betalingsbalanse, internasjonal handel med tjenester og utenlandske direkte investeringer når det gjelder ajourføring av datakravene

- Kommissjonsrekommendasjon 2009/498/EF av 23. juni 2009 om referansemetadata til det europeiske statistiske system
- Kommissjonsforordning (EF) nr. 834/2009 av 11. september 2009 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 716/2007 om EF-statistikker over utenlandske datterselskapers struktur og aktiviteter med hensyn til kvalitetsrapporter
- Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 543/2009 av 18. juni 2009 om statistikk over landbruksvekster og som opphever rådsforordningene (EØF) nr. 837/90 og (EØF) nr. 959/93

Vedlegg C

Internasjonale og norske forkortelser brukt i teksten

BIS	Bank for International Settlements
CES	Conference of European Statisticians
CoP	Code of Practice
CPA	Classification of Products by Activity
DGINS	Directors General of the National Statistical Institutes
DSBB	Dissemination Standards Bulletin Board
DsT	Danmarks Statistik
EFTA	European Free Trade Association
ESCM	Energy Statistics Compilers Manual
ESO	EFTA Statistical Office
ESS	European Statistical System /Det europeiske statistiske system
ESSC	European Statistical System Committee
ESTP	European Statistical Training Programme
EU	European Union
EU-SILC	European Union Statistics on Income and Living Conditions
eWP	eDAMIS Web Portal
eWA	eDAMIS Web Application
EØS	Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations/FNs organisasjon for ernæring og landbruk
FN	Forente Nasjoner
ICP	International Comparison Programme
IEA	International Energy Agency/Det internasjonale energibyrået
ILO	International Labour Organization/Den internasjonale arbeidslivsorganisasjonen
IMF	International Monetary Fund/Det internasjonale valutafondet
INE	Instituto Nacional de Estatística (det nasjonale statistikkbyrået i Angola og Mosamb)
INED	Institut national d'études démographiques
IRES	International Recommendation for Energy Statistics
MDG	Millennium Development Goals
MEETS	Modernisation on European Economic and Trade Statistics
METIS	Joint UNECE/Eurostat/OECD work session on statistical metadata
NACE	Statistical classification of economic activities in the European Community (Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté Européenne)
NIDI	Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute
NORAD	Norwegian Agency for Development Cooperation
NSO	National Statistical Office (Malawi og Eritrea)
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
PG	Partnership group/Partnerskapsgruppen under SPC
SEEA	System of Integrated Environmental and Economic Account
SCB	Statistiska centralbyrån
SDDS	Special Data Dissemination Standard
SEP	Single Entry Point
SNA	System of National Accounts
SPC	Statistical Programme Committee
UD	Utenriksdepartementet
UNICEF	United Nations International Children's Emergency Fund
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe/FNs økonomiske kommisjon for Europa
UNSC	United Nations Statistical Commission
WFP	World Food Programme

Figurregister

1.	SSBs deltakelse på møter i regi av Eurostat.....	7
2.	Organisasjonsstrukturen til ESS	8
3.	Nye rettsaker innen statistikk tatt inn i EØS-avtalens vedlegg XXI (2001-2009)	10
4.	Nye Rettsaker i vedlegg XXI til EØS-avtalen ved utgangen av 2009	10
5.	Samarbeidsland 2000-2009	18

Tabellregister

1.	Fordelingen av møter på avdelingene.....	7
2.	Nye Rettsaker i vedlegg XXI til EØS-avtalen ved utgangen av 2009	11
3.	Totalt antall datasett.....	11
4.	ESTP-kurs med norske deltagere	12
5.	Deltagere på kurs arrangert av SSB	13
6.	Årsverk, internasjonale statistiske bistandsoppdrag 1999-2009	17